

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2016. gada 5. augustā
(OR. en)

11646/16

ESE 1

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2016. gada 4. augusts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2016) 494 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI Divpadsmitais ziņojums par Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā laikposmā no 2015. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2016) 494 *final*.

Pielikumā: COM(2016) 494 *final*

Briselē, 4.8.2016.
COM(2016) 494 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

Divpadsmitais ziņojums par Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā laikposmā no 2015. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

{SWD(2016) 281 final}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

Divpadsmitais ziņojums par Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā laikposmā no 2015. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

Padomes Regula (EK) Nr. 866/2004 par režīmu saskaņā ar Pievienošanās akta¹ 10. protokola 2. pantu ("Zaļās līnijas regula" jeb "ZLR") stājās spēkā 2004. gada 1. maijā. Tajā reglamentēta ES tiesību normu piemērošana attiecībā uz personu pārvietošanos, kā arī preču un pakalpojumu apriti pāri robežlīnijai, kas atdala Kipras Republikas teritoriju, kurā tās valdība īsteno faktisku kontroli, no teritorijas, kuru tā faktiski nekontrolē. Lai nodrošinātu šo noteikumu iedarbību, to piemērošanas joma tika paplašināta, iekļaujot arī robežu starp minētajām teritorijām un Apvienotās Karalistes Suverēno austrumu bāzu teritoriju (*ESBA*).²

Šajā ziņojumā aplūkots laikposms no 2015. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Pārskata posmā Komisija grozīja ZLR I pielikumu, ieviešot divus jaunus robežšķērsošanas punktus vietās *Deryneia* un *Lefka-Apliki*³.

Komisija uztur konstruktīvu dialogu ar Kipras Republikas kompetentajām iestādēm un Suverēno bāzu teritorijas (*SBA*) administrāciju (par minētās regulas īstenošanu), kā arī ar Kipras turku Tirdzniecības kameru (KTTK).

1. PERSONU ROBEŽŠĶĒRSOŠANA

1.1. Robežas šķērsošana apstiprinātās vietās

Regula nodrošina stabilu tiesisko regulējumu attiecībā uz to Kipras valstspiederīgo, citu ES pilsoņu un trešo valstu valstspiederīgo brīvu pārvietošanos, kuri Zaļo līniju ("robežlīnija") šķērso apstiprinātās robežšķērsošanas vietās. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem 2015. gadā palielinājās robežlīniju šķērsojušo Kipras turku skaits un nedaudz samazinājās Kipras grieķu skaits.

Saskaņā ar Kipras Republikas sniegtajiem datiem robežlīniju šķērsoja 534 879 (iepriekšējā gadā – 589 906) Kipras grieķu un 189 027 Kipras grieķu transportlīdzekļi (iepriekšējā gadā – 200 562) no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu un 1 055 130 (iepriekšējā gadā – 927 141) Kipras turku un 382 621 Kipras turku transportlīdzekļu (iepriekšējā gadā – 346 495) no Kipras ziemeļdaļas uz valdības kontrolēto teritoriju ziņojuma sagatavošanas laikā⁴.

¹ OV L 161, 30.04.2004., 128. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes 2013. gada 15. jūlija Regulu (ES) Nr. 685/2013 (OV L 196, 19.07.2013., 1. lpp.); tā ir pazīstama kā "Zaļās līnijas" regula.

² Skatīt Zaļās līnijas regulas 3. apsvērumu.

³ Komisijas 2015. gada 26. augusta Īstenošanas regula (ES) Nr. 2015/1472 (OV L 225, 28.08.2015., 3. – 4. lpp.).

⁴ Kipras Republikas iestādes neapkopo nedz datus par Kipras grieķiem, kas atgriezušies valdības kontrolētajā teritorijā, nedz datus par Kipras turkiem, kas atgriezušies Kipras ziemeļdaļā.

Robežlīniju šķērsojušo ES pilsoņu, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgo skaits būtiski samazinājās. Kā liecina Kipras Republikas policijas ("CYPOL") sniegtie dati, pārskata posmā robežlīniju šķērsoja 491 860 ES pilsoņi, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgie (iepriekšējā gadā – 732 856). Joprojām vairākums personu, kas nav Kipras valstspiederīgie, (galvenokārt tūristi) robežlīniju šķērsoja robežšķērsošanas vietā *Ledra Street* – 71% gadījumu (351 299 personas).

Tomēr iepriekšminētā *CYPOL* sniegtā informācija neietver datus par personām un transportlīdzekļiem, kas devušies prom no Kipras ziemeļdaļas caur robežšķērsošanas vietām *Pergamos* un *Strovilia*.⁵ *ESBA* ziņo, ka 115 335 (iepriekšējā gadā – 108 893) Kipras grieķi šķērsoja Kipras ziemeļdaļu un 389 412 (iepriekšējā gadā – 273 607) Kipras turki šķērsoja robežlīniju pretējā virzienā, savukārt 258 810 ES pilsoņu, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgie šķērsoja robežlīniju abos virzienos caur robežšķērsošanas vietām, kas atrodas *ESBA*.

CYPOL darbinieku skaits, kuri strādā tieši robežšķērsošanas vietās, 2015. gadā samazinājās līdz 69 darbiniekiem (no 72 darbiniekiem 2014. gadā).

Kipras turku kopienas apkopotie dati liecina, ka audzis gan virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu robežlīniju šķērsojušo Kipras grieķu skaits (t. i., 907 329), gan Kipras grieķu transportlīdzekļu skaits (t. i., 313 498). Minētie dati arī liecina, ka ir palielinājies pretējā virzienā robežlīniju šķērsojušo Kipras turku skaits (t. i., 1 589 339) un Kipras turku transportlīdzekļu skaits (t. i., 642 043). Robežlīniju virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu šķērsoja arī 1 164 131 ārvalstu valstspiederīgie.

2015. gadā netika ziņots par incidentiem saistībā ar robežlīnijas šķērsošanu. Tomēr līdz šim Kipras Republikas iestādes vēl aizvien liedz Kipras turku autobusiem, kas ved ES pilsoņus šķērsot robežu, iekļūt valdības kontrolētajā teritorijā.

Pārskata posmā Kipras Republikas iestādes ir ieviesušas uzlabotu kontroli robežlīniju šķērsošanas vietās, ņemot vērā drošības situāciju pasaulē.

Dažas prasības, kaut arī tās neietilpst Zaļās līnijas regulā, saistībā ar nokļūšanu Kipras ziemeļdaļā caur Zaļo līniju, ir aizliegtas kā vienpusējs uzticības veidošanas pasākums (*CBM*), par ko 2015. gadā lēma Kipras turku kopiena.

Pateicoties *UNFICYP* atbalstam, reliģiskās pielūgsmes praksi turpināja veicināt, kā minēts 2016. gada janvārī Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra ziņojumā⁶. Uzlabotās iespējas šķērsot robežu abos virzienos turpināja būt ievērojams ieguvums reliģisko kopienu vadītājiem un ticīgajiem.

⁵ ZLR neparedz pienākumu ziņot par šādu plūsmu.

⁶ ANO ģenerālsekretāra 2016. gada 6. janvāra ziņojums par *UNFICYP* [S/2016/11].

1.2. Neatbilstīga migrācija pāri Zaļajai līnijai un patvērums

Kā liecina par 2015. gadu sniegtie *CYPOL* dati, palielinājās to migrantu skaits, kuri neatbilstīgi šķērsoja robežlīniju virzienā no Kipras ziemeļdaļas uz valdības kontrolēto teritoriju. To skaits 2015. gadā bija 1290, bet 2014., 2013. un 2012. gadā tas bija attiecīgi 970, 1043 un 1265⁷. Kā iespējamu pieauguma iemeslu *CYPOL* norāda patvēruma meklētājus no Sīrijas.

Izcelsmes valstis, no kurām ieceļoja vislielākais pēc robežlīnijas šķērsošanas aizturēto neatbilstīgo migrantu skaits, ir Sīrija (757), Pakistāna (111), Somālija (63), Indija (50) un Gruzija (38).

No šiem 1290 neatbilstīgajiem migrantiem 1049 personas (81%), no kurām lielākā daļa (745) bija sīrieši, lūdza starptautisko aizsardzību Kipras Republikā.

Neatbilstīgos migrantus parasti aiztur robežkontroles gaitā pie robežlīnijas un lidostās, kad viņi mēģina atstāt Kipru, vai policijas iecirkņos, kad viņi lūdz starptautisko aizsardzību.

Pamatā *CYPOL* novērtējumam, ka viņi valdības kontrolētajā teritorijā ieceļojuši, neatbilstīgi šķērsojot robežlīniju, ir tie paši kritēriji kā iepriekšējos gados, galvenokārt – informācija, kas iekļauta viņu dokumentos, migrantu sniegtajos paskaidrojumos un cita veida pierādījumos.

Pamatojoties uz šo novērtējumu, gandrīz visi migranti, kas aizturēti valdības kontrolētajā teritorijā pēc robežlīnijas neatbilstīgas šķērsošanas, iepriekš Kipras ziemeļdaļā ieradušies no Turcijas teritorijas.

Kipras turku kopiena informēja Komisiju, ka Kipras ziemeļdaļā tiek veikti pasākumi neatbilstīgās migrācijas novēršanai. Kā liecina saņemtā informācija, 2015. gadā 3181 personai⁸ tika atteikta ieceļošana Kipras ziemeļdaļā, bet 642 personas⁹, kas aizturētas Kipras ziemeļdaļā, tika nogādātas atpakaļ Turcijas teritorijā, kas bija pēdējā vieta, kuru tās apmeklējušas pirms ierašanās salā.

Abu kopienu pārstāvji regulāri tiek ANO aizgādībā izveidotās divkopienas tehniskās komitejas ietvaros, kurā tiek izskatīti noziedzības un krimināllietu jautājumi (*TCCCM*). Abas kopienas kā šīs komitejas papildinājumu turpina aktīvi izmantot iepriekš izveidoto “kopējo saziņas telpu” – forumu informācijas apmaiņai krimināllietās.

CYPOL sadarbību ar citām kompetentajām valdības struktūrvienībām un *ESBA* administrāciju raksturo kā ļoti labu.

⁷ Lai gūtu vispusīgu priekšstatu par neatbilstīgās migrācijas plūsmām pāri Zaļajai līnijai, būtu noderīgi zināt arī to personu skaitu, kuras mēģināja šķērsot Zaļo līniju, bet kurām tika atteikts iebraukt valdības kontrolētajā teritorijā. Taču šāda informācija nav pieejama, jo Kipras Republika neapkopo oficiālus statistikas datus par šo personu kategoriju.

⁸ Sīrijas valstspiederīgie: 1802, Turcijas valstspiederīgie: 325, Irākas valstspiederīgie: 184, Irānas valstspiederīgie: 136, Turkmenistānas valstspiederīgie: 76.

⁹ Turcijas valstspiederīgie: 233, Sīrijas valstspiederīgie: 82, Turkmenistānas valstspiederīgie: 36, Moldovas Republikas valstspiederīgie: 41, Nigērijas valstspiederīgie: 15.

Suverēnā austrumu bāzes zona (ESBA)

Kopumā neatbilstīgā migrācija no Kipras ziemeļdaļas caur *ESBA* nedaudz samazinājās. 2015. gadā pēc robežlīnijas neatbilstīgas šķērsošanas tika aizturēti septiņi neatbilstīgie migranti¹⁰. Robežlīnijas šķērsošana tika liegta 1353 personām, no kurām vairākums bija Turcijas pilsoņi. Pārējie ārvalstnieki bija no Krievijas, ASV, Sīrijas un Irānas, kuri Kiprā ieradās caur tās ziemeļdaļu.¹¹ Šīs personas tika novirzītas uz robežšķērsošanas vietu *Agios Dhometios*, lai viņi izpildītu prasības ieeļošanai Kipras Republikā.

Suverēno bāzu teritorijas (*SBA*) amatpersonas joprojām norāda, ka viņu sadarbība ar Kipras Republiku ir izcila.

Ārpus robežšķērsošanas vietām *SBA* policija, pamatojoties uz riska novērtējumu un izlūkdatiem, veic neregulāras patruļas, lai nepieļautu neatbilstīgo migrāciju. Papildus šīm patruļām tiek veiktas arī *SBA* muitas un militārā dienesta patruļas.

Īpaši grūti kontrolējamas ir vairākas “neapstiprinātas robežšķērsošanas vietas” *Pergamos* ciemā un tā tuvumā, kuras izmanto vietējie iedzīvotāji un lauksaimnieki. Kā jau norādīts iepriekšējos ziņojumos, šīs “neapstiprinātas robežšķērsošanas vietas” joprojām rada bažas, tādēļ būtu jāatrod piemērots risinājums atbilstoši 2003. gada Pievienošanās akta 3. protokola 5. panta 2. punktam.¹² *SBA* ir norādījusi, ka vajadzības gadījumā “neapstiprinātajās robežšķērsošanas vietās” var ātri izvietot personālu.

2. PREČU IEVEŠANA PĀRI ROBEŽAI

2.1. Tirdzniecības vērtība

Saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1480/2004¹³ 8. pantu Kipras turku Tirdzniecības kamera (KTTK), kā arī Kipras Republikas iestādes ik mēnesi sniedza ziņojumu par to preču veidu, apjomu un vērtību, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti. Abas puses ziņoja par precēm, kas valdības kontrolētajā teritorijā ievestas caur robežšķērsošanas vietām *Pergamos* un *Strovilia*, kuras atrodas *SBA* administrācijas pārziņā.

Kā liecina KTTK sniegtie dati, preču, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti, kopējā vērtība bija EUR 3 933 918 (iepriekšējā gadā – EUR 3 911 189). Salīdzinājumā ar 2014. gadu tas bija neliels kritums (par 0,58%).

Kā norādīts Kipras Republikas iestāžu sniegtajos ziņojumos, to pāri robežlīnijai ievesto preču kopējais apjoms (pārdošanas vērtības izteiksmē), par kurām tika izsniegti pavaddokumenti, nedaudz palielinājās, proti, par 2,8%, sasniedzot EUR 3 619 736 (iepriekšējā gadā –

¹⁰ Minētie septiņi neatbilstīgie migranti, kas aizturēti *ESBA*, tika nodoti Kipras Republikas iestādēm un pieskaitīti to personu kopējam skaitam, kuras neatbilstīgi šķērsojušas robežlīniju un kuru iedalījums atbilstoši valstspiederībai ir norādīts SWD(2016) 281 VII tabulā.

¹¹ Turcijas valstspiederīgie: 484, Krievijas valstspiederīgie: 65, ASV valstspiederīgie: 60, Sīrijas valstspiederīgie: 38, Irānas valstspiederīgie: 31.

¹² OV L 236, 23.09.2003., 940. lpp.

¹³ Komisijas 2004. gada 10. augusta Regula (EK) Nr. 1480/2004, OV L 272, 20.08.2004., 3. lpp.

EUR 3 520 045). Īpaši palielinājies plastmasas izstrādājumu, būvmateriālu/akmens izstrādājumu un metāllūžņu kopējais apjoms. Par galveno faktoru, kas izraisījis šo palielinājumu, ieinteresētās puses minēja ekonomikas situācijas stabilizēšanos.

Kā liecina Kipras Tirdzniecības un rūpniecības kameras (KTRK) sniegtie dati, tirdzniecība virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu (kas gan neietilpst ZLR piemērošanas jomā) palielinājās par apmēram 5,4% – no EUR 1 246 930 (2014. gadā) līdz EUR 1 314 271 (2015. gadā). Tirdzniecība virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu veidoja 36,3% no tirdzniecības pretējā virzienā (2014. gadā – 35,4%).

Kipras turku kopiena joprojām piemēro tirdzniecības režīmu, kurā būtībā ir pārņemti ZLR noteiktie ierobežojumi. Tomēr šis tirdzniecības režīms ne vienmēr tiek piemērots konsekventi, tādējādi apgrūtinot stabilu tirdzniecības attiecību izveidi. Kipras turku kopienas ieinteresētās personas atklāti atzīst, ka galvenais iemesls ir vietējo komersantu protekcionisms.

2.2. Preču veids

Tirdzniecības apjoma ziņā galvenās preču grupas 2015. gadā bija plastmasas izstrādājumi, kā arī svaigas zivis un būvmateriāli/akmens izstrādājumi.¹⁴

Tika ievesti jauni produkti, piemēram, tekstilizstrādājumi. Visa tirdzniecība pāri robežlīnijai noritēja salas ietvaros; netika reģistrēts eksports uz citām ES dalībvalstīm vai trešajām valstīm.

2.3. Pārkāpumi

Ziņojuma sastādīšanas laikā netika ziņots par pārkāpumiem.

Tomēr Kipras Republika rakstīja Komisijai, vaicājot par Zaļajā līnijā tirgoto augļu un dārzeņu izcelsmi un apjomu. Komisija šo jautājumu pārrunāja ar KTTK, kas apliecināja – tirgoto apjomu veiksmīgi ražo Kipras ziemeļdaļā.

2.4. Šķēršļi un grūtības saistībā ar preču apriti

Joprojām pastāv šķēršļi tirdzniecībai pāri robežlīnijai, un, kā uzskata Komisija un Kipras turku uzņēmēji, minētie šķēršļi ir ierobežotā tirdzniecības apjoma cēlonis.

Kā minēts iepriekšējos ziņojumos¹⁵, jautājums par Kipras turku komerctransportu, kas šķērso robežu, lai nokļūtu valdības kontrolētajā teritorijā, vēl aizvien nav atrisināts, un līdz šim Kipras turku komerctransports, kura svars pārsniedz 7,5 tonnas, var šķērsot robežlīniju, ja vien tiem nav pilnībā *acquis* atbilstoši dokumenti, ko izsniegusi Kipras Republika. Kipras Republikas iestādes informēja Komisiju, ka tās ir ieviesušas noteikumus, lai Kipras turkiem atvieglotu tehniskās apskates dokumentu un profesionālo autovadītāja apliecību saņemšanu. Komisija ir pārliecināta, ka šā jautājuma atrisināšana būtiski palielinātu tirdzniecības apjomu,

¹⁴ IV pielikums.

¹⁵ Ir jāskata, piemēram, devītais, desmitais un vienpadsmitais gada ziņojums par Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā.

jo tiktu atvieglota preču pārvadāšana. Turklāt tas nostiprinātu sakarus starp Kipras uzņēmējiem, tādējādi ievērojami veicinot uzticēšanos starp abām kopienām. Kipras Republika ir informējusi Komisiju, ka tiek plānots risinājums.

Kā minēts iepriekšējos gados, Kipras Republikas iestādes neļauj pāri robežlīnijai ievest pārstrādātus pārtikas produktus, pamatojoties uz veselības dienestu paustajām bažām par ražošanas procesu Kipras ziemeļdaļā. Tāpat Komisija joprojām uzskata, ka saskaņā ar Zaļās līnijas regulu nav pamata veikt telpu pārbaudes Kipras ziemeļdaļā, lai novērtētu, vai ražošana notiek saskaņā ar Savienības tiesību normām¹⁶. Lai gan Kipras Republikas iestādes, piemērojot Zaļās līnijas regulu, var ņemt produktu paraugus papildu analīzēm, tām nebūtu jāliedz visu pārstrādāto pārtikas produktu ieviešana pāri robežlīnijai. Attiecībā uz komerctransportu Kipras Republika ir informējusi Komisiju, ka tiek plānots risinājums.

Tāpat kā iepriekšējos gados, Kipras turku kopienas tirgotāji turpināja ziņot par tirdzniecību ierobežojošām grūtībām saistībā ar preču uzņemšanu veikalu sortimentā un produktu un pakalpojumu reklamēšanu valdības kontrolētajā teritorijā. Tirgotāji turpina ziņot par Kipras grieķu vidū izplatīto nevēlēšanos pirkt Kipras turku izstrādājumus. Papildus tam tika minēts, ka abu kopienu tirgotāji, kuri vēlas sākt komercdarbību otras kopienas teritorijā, sastopas ar daudzām administratīvām problēmām. Būtu jānodrošina, ka tirgus dalībnieki no abām kopienām var brīvi iesaistīties tirdzniecības attiecībās, kas atbilst viņu komercdarbības vajadzībām.

2015. gadā Komisija saņēma sūdzības no Kipras turku ražotājiem par to, ka Kipras Republikas attiecīgās iestādes esot liegušas tirgot materiālus, īpaši plastmasu, saskarei ar pārtiku. Komisija šo jautājumu pārrunāja ar Kipras Republikas iestādēm un tika informēta, ka tiek piemērotas tās pašas prasības attiecīgajiem produktiem, kādas ir attiecināmas uz apstrādātu pārtiku.

2.5. Preču kontrabanda

Preču kontrabanda joprojām ir plaši izplatīta; tās izplatība atbilst robežlīnijas ģeogrāfiskajai struktūrai. Robežlīnijas tuvumā notiek kontroles operācijas, kuru mērķis ir cīnīties pret sezonālām problēmām, piemēram, pret medījumu vai savvaļas putnu vai uguņošanas ierīču ieviešanu (arī caur *ESBA* teritoriju) valdības kontrolētajā teritorijā.

Kipras Republika 2015. gadā 2689 reizes aizturēja preces (iepriekšējā gadā – 2627). Kipras Republikā aizturētās tinamās tabakas un cigarešu apjoms 2015. gadā palielinājās – 244 457 cigaretes un 399 283 grami tinamās tabakas (iepriekšējā gadā – attiecīgi 140 029 cigaretes un 370 794 grami). Tika ziņots, ka šāda kontrabanda lielākoties notiek mazos daudzumos. Kontrabandas cēlonis ir cenu atšķirība un tas, ka Kipras Republikā tabakas izstrādājumiem piemēro lielāku nodokli. Pārējo aizturēto priekšmetu vidū galvenokārt ir preces, kas neatbilst intelektuālā īpašuma tiesību normām, kā arī lauksaimniecības, dzīvnieku

¹⁶ Desmitais gada ziņojums par Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā.

un piena produkti. Pirmās instances tiesā tika ierosināta viena krimināllieta par kontrabandu. Lielākajā daļā paziņoto gadījumu tika piemērots administratīvais sods.

2015. gadā ESBA teritorijā tika noteikts mazāks preču līmenis. 2015. gadā bija 351 aizturēšanas gadījums (iepriekšējā gadā – 452) un, kā minēts iepriekš, cigaretes un tinamā tabaka bija visvairāk aizturētās preces.

Attiecībā uz preču tradicionālo piegādi buferzonā (sk. ZLR 4. panta 10. punktu) esošā Kipras turku *Pyla* ciema iedzīvotājiem būvmateriālu, zivju, cigarešu u.c. preču apjomu uzrauga un reģistrē ESBA administrācija.

2.6. Tirdzniecības veicināšana

Komisija turpina meklēt iespējas veicināt tirdzniecību pāri robežlīnijai.¹⁷

2015. gada jūlijā Komisija pieņēma Priekšlikumu par Padomes Regulu, ar ko groza Zaļās līnijas regulu, lai izveidotu metodi, kā piemērot kontroles mehānismu precēm, kas ietilpst atbilstoši Regulai (ES) Nr. 1151/2012 reģistrētā preču nosaukumā, Kipras Republikas teritorijā, kurā Kipras Republikas valdība neīsteno spēkā esošu kontroli¹⁸. Priekšlikuma pamatā ir kopīga vienošanās par pagaidu risinājumu preču nosaukumam *Halloumi/Hellim*, kas būtu jāīsteno pēc Kipras atkalapvienošanās un ko panāca priekšsēdētāja Junkera vadībā, kad viņš 2015. gada 16. jūlijā apmeklēja Kipru¹⁹. Ziņojuma sastādīšanas perioda noslēgumā priekšlikums tiek izskatīts Padomē.

KTTK joprojām pauda vispārīgu interesi par to, lai tiktu atcelts aizliegums tirgoties ar visa veida dzīvnieku dzīvniekiem un dzīvnieku produktiem (tostarp piena produktiem), ciktāl šādi produkti atbilst ES tiesību un administratīvo aktu prasībām. Pašlaik Komisija rūpīgi pārbauda lūgumu atļaut tirdzniecību ar zivsaimniecībās audzētām zivīm. Kipras Republika atkārtoti pauda vēlmi izvērtēt iespēju paplašināt to preču sarakstu, kuras var ievest pāri robežlīnijai virzienā uz valdības kontrolēto teritoriju.

Komisija aicina uzņēmējus izmantot uzņēmējdarbības iespējas un atzinīgi novērtēt tirdzniecības kameru intensīvos centienus.

ES finansētā projekta ietvaros Kipras turku Tirdzniecības kamera un Kipras Tirdzniecības un rūpniecības kamera īsteno projektu “Leading by Example”. Šī programma jaunajiem Kipras griekiem un Kipras turkiem ļauj stažēties uzņēmumā Zaļās līnijas otrā pusē. Projekta mērķis ir veicināt dialogu, uzticību, sadarbību un samierināšanos pilsonisko sabiedrību, tostarp uzņēmēju kopienu vidū visā Kiprā.

Šajā projektā minētās kameras organizēja divkopienų augsta līmeņa pasākumu 2015. gada jūlijā, un tajā piedalījās abu kopienu līderi, kuri izklāstīja savu redzējumu par Kipras

¹⁷ Komisija 2011. gadā atcēla prasību, ka kartupeļiem, ko tirgo pāri robežlīnijai, ir jābūt audzētiem tieši no sertificētiem sēklas kartupeļiem.

¹⁸ COM/2015/0380 galīgā redakcija – 2015/0165 (NLE).

¹⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

ekonomiku pēc samierināšanas un paskaidroja, ka visaptverošs risinājums sniegs ekonomisku labumu abām salas kopienām, tā stimulējot stabilitāti reģionā.

2.7. Savienības preces, kas pēc tās teritorijas šķērsošanas, kuru Kipras Republikas valdība faktiski nekontrolē, tiek ievestas atpakaļ teritorijā, kuru tā faktiski kontrolē

Kipras Republikas iestādes ziņoja, ka 6280 preces pēc izvešanas cauri teritorijai, ko valdība faktiski nekontrolē, tika ievestas atpakaļ valdības kontrolētajā teritorijā. Tika minēts, ka šāda šķērsošana notiek netraucēti un lielākā daļa šīs preču aprites notiek robežšķērsošanas vietās *Kato Pyrgos-Karavostasi* un *Astromeritis-Zhodia*.

3. SECINĀJUMI

Kā jau norādīts iepriekšējo gadu ziņojumos, lai gan budžeta līdzekļi ir ierobežoti, Kipras Republikas un SBA iestāžu veiktā robežlīnijas kontrole apstiprinātajās šķērsošanas vietās un to pūliņi ir bijuši apmierinoši. Robežlīniju neatbilstīgi šķērsojošo personu skaits pieauga, un situācija ir jāuzrauga rūpīgāk. Tāpat Komisija vēl aizvien aicina *SBA* administrāciju rast piemērotu risinājumu “neapstiprināto” šķērsošanas vietu problēmai.

Komisija joprojām uzskata, ka īpaši svarīga ir robežšķērsošanas vietām piemērojamo prasību stabilitāte, prognozējamība un juridiskā noteiktība, kā arī ES pilsoņu brīva pārvietošanās.

Ziņojuma sniegšanas laikā Komisija grozīja ZLR I pielikumu, ieviešot divus jaunus robežšķērsošanas punktus vietās *Deryneia* un *Lefka-Apliki*. Jauno robežšķērsošanas punktu atvēršanu finansiāli atbalstīs Komisija.

Kā liecina Kipras Republikas sniegtie dati, pāri robežlīnijai veiktās tirdzniecības apjoms (vērtības izteiksmē) 2015. gadā nedaudz palielinājās, proti, par 2,8% jeb no EUR 3 520 045 līdz EUR 3 619 736, un palielinājās arī to preču vērtība, par kurām KTTK ir izsniegusi pavaddokumentus, proti, par 0,58% jeb no EUR 3 911 189 līdz EUR 3 933 918. Visvairāk tirgotā prece bija plastmasas izstrādājumi, kā arī svaigas zivis un būvmateriāli/ akmens izstrādājumi. Neskatoties uz nelielu kritumu 2015. gadā, tirdzniecība kopumā saglabājas zemā līmenī, ko daļēji izskaidro pati regula; turklāt līmenis ir daudz zemāks par to, kāds bija 2008. gadā, kad visaugstākais tirdzniecības apjoms sasniedza EUR 6 151 989.

Kipras Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Kipras turku Tirdzniecības kamera turpināja ciešu sadarbību un atbalstu, lai rastu risinājumu Kipras problēmai, kas, viņuprāt, sniegs ekonomisku labumu abām kopienām.

Pārskata posmā joprojām bija spēkā vairāki tirdzniecības ierobežojumi. Kipras Republikas iestādes joprojām neļauj šķērsot robežlīniju Kipras turku komerciālajiem transportlīdzekļiem, kuru masa pārsniedz 7,5 tonnas, un ievest pārstrādātus pārtikas produktus. Kipras Republika informēja Komisiju, ka tiek plānots šo problēmu risinājums.

Kopumā, lai gan Zaļās līnijas regula joprojām nodrošina stabilu pamatu, kas ļauj īstenot personu pārvietošanos un preču apriti uz Kipras Republikas valdības kontrolēto teritoriju un

pretējā virzienā, Komisijai joprojām ir bažas par to, ka tirdzniecības apjoms ir mazs. Komisija uzskata, ka iepriekš minēto tirdzniecības šķēršļu likvidēšana palīdzēs būtiski palielināt tirdzniecību pāri Zaļajai līnijai. Komisija cer, ka pozitīvs klimats pašreizējā vienošanās sarunu posmā un abu Kameru darbs, lai uzlabotu saziņu starp abām uzņēmējdarbības kopienām, palielinās ekonomisko saikni.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija paļaujas uz Kipras Republikas un *SBA* rezultatīvu sadarbību, kas ļautu nodrošināt Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 iedarbīgu īstenošanu. Komisija turpinās uzraudzīt minētās regulas īstenošanu.